

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Erectione, Qualitatibvs Ad Ea
Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Paragraphvs II. De Origine & Erectione benficiariorum n genere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](#)

v. g. est decantatio, & recitatio horarum, prædictio verbi Dei, administratio sacramentorum) veluti cum sua causa, ob quā datur c. ult. de rescript. in sexto; ita ut si redditus Ecclesiastici, jūsce illos percipiendi sive Clerico sive laico assignentur ob munus vel servitium nos spirituale, v. g. cantandi, pulsandi organum, vel ob bellum contra infideles, in remunerationem meritorum, nullatenus sit beneficium Ecclesiasticum. Porro dum dicuntur dari ob spirituale officium, vel etiam, ut Lott. loc. cit. n. 25. ait, ob spiritualis officii temporalem retributionem, ita accipendum non est; ac si dentur in compensationem & pretium, sed in sustentationem talium personarum, ut ex à cura sibi providendi liberae Deo melius vacare queant. Garc. p. 1. c. 2. n. 60.

Quares 10. Quid intelligatur per hoc: auctoritate Ecclesiastica institutum?

R Espondeo: significari beneficium ab ista auctoritate superveniente veluti constitutivo ultimo & formâ esse suum consequi, cererâque, pura, collationem bonorum, designationem reddituum, constitutionem altaris &c, esse veluti materialia beneficij; Lott. l. 1. q. 5. n. 41. & 42. ita ut impossibile sit, jus illud percipiendi fructus ex bonis Deo dicatis induere rationem beneficij, nisi auctoritate Ecclesiastica constitutus, vel confirmetur, beneficiumque ullum Ecclesiasticum, quo-cunque demum nomine veniat, sine ea interveniente erigit; Argumento c. nemo. & c. nullus. de consecratione. d. 1. Gonz. ad reg. 8. gl. 5. n. 7. Selv. de benef. p. 1. q. 5. n. 29. Lott. n. 40. Barb. loc. cit. c. 4. n. 15. Corr. l. 1. c. 2. n. 16. & 17. &c. Ratio: solius enim prælati Ecclesiastici est, officia in Ecclesia instituere, iisque proventus Ecclesiasticos annexere, & dispicere, quot & qualibus ministris Ecclesia opus sit; ac proinde novos admittere; vel exclude-re; ne alias magna sequatur confusio Less. loc. cit. n. 4. Filic. loc. cit. n. 4. Proinde dum fundator quis ex assignato Deoque dicato prædio suo constituisset in perpetuum proventus pro onere legendi missas à presentando per hæredes suos, ad hoc etiam clero vel sacerdotio, quin & instituendo ab Episcopo, solâ desiderata auctoritate Ecclesiastica, consensu nimis Prælati Ecclesiastici id admittentis & confirmantis, nequid erit beneficium. Corrad. loc. cit. sed solùm dicitur simpliciter pia donatio. Barb. ex Lott. loc. cit. n. 56. eritque talis Capellania carens erectione & institutione Ordinarii laicale quid. Corrad. loc. cit. n. 28. Barb. n. 20. citans Nav. consil. 5. de præb. num. 1. Gonz. & alios, concedendum etiam citra privilegium à laico per modum simplicis deputationis sacerdotis. Lott. num. 57. Barb. num. 18. Quin & presentari poterit ad eam laicus, quantum est ex natura talis Capellaniae (secus est, quantum est ex mente fundatoris, quæ servanda est) Lott. n. 59. citans Abb. in c. 2. de institut. num. 4. Neque etiam per fundationem talem quæritur fundatori jus aliquod patronatus, sed stabit in pendentu, usque dum accedit consensus prælati Ecclesiastici. Felic. in c. ex parte. de rescript. nu. 2. Lott. n. 55. Barb. n. 16. Ac denique non subjacet tale legatum, priusquam erigatur in titulum beneficij, provisionia aut collation etiam Apostolica; cum collatio tanquam necessarium suum antecedens requirat & supponat existentiam beneficij. Corr. num. 29. & seq. & hinc frequenter tales collationes & provisionses in-

valida declarata sunt; & signanter talem nullam declaravit Rota in una Melphiteni legati Pii de anno 1629. coram Dunezetto apud Corrad. num. 28. & Barb. num. 15.

PARAGRAPHVS II.

De origine & erectione beneficiorum in genere.

Quares 11. Quæ fuerit beneficiorum Ecclesiasticorum origo?

R Espondeo: hanc ferè fuisse ea instituendi occasionem; quod postquam in primitiva Ecclesia fideles venditorum à se prædiorum suorum pretia Apostolis deferre soliti essent, ut exinde, prout cuique opus erat, distribueretur; Actorum 4. & 5. Vism deinde fuit expedire magis, ut ipsam prædia seu immobilia bona Ecclesiis donarentur, ex quorum annuis proventibus ministrorum Ecclesiasticorum sustentationi perpetuò provisum esset, preberenturque certa stipendia singulis proprium nihil possidentibus, sed in communi, Episcopo præsidente, vitam agentibus, certaque vivendi norma (unde Canonici dicti) adstrictis in una aliqua ade seu Collegio, cui certus præfixus titulus v. g. S. Crucis, S. Joannis &c. Recedentibus demum à communis illâ vitâ clericis divisa fuerunt à Dionysio Papâ Parochiæ, singulisque Clericis beneficiorum tituli assignati, ex quibus vita necessaria sibi possent ministrare. C. 1. 13. q. 1. Porro beneficij Ecclesiastici nomen, eti plures velint usurpatum primò in Concilio Moguntino ad annum 813, longe tamen antiquius eo usum Innoc. primum, qui vixit anno 400. ostendit Barb. de benef. c. 4. n. 5. citans Epistolam ipsius Innocentii 2. ad 10. Volum. 1. Concil. &c. si monachus ad Clericatum. 16. q. 1.

Quares 12. Quo jure inducta sunt beneficia?

1. R Espondeo: inductio seu erexitio beneficij, in quantum præcisè est assumptio Clerici ad divinum officium, cum deputatione temporalis retributionis ad vitam sustentandam necessaria, vel etiam beneficij, in quantum nudè jus est ob ministerium spirituale percipiendi fructus ad congruam sustentationem necessarios, juris est divini ad minimum positivi (dico ad minimum, ait enim Azor p. 2. l. 6. c. 1. esse juris divini naturalis; ed quod militanti & laboranti stipendum, merces, & alimenta jure naturali debeantur) utpote ex præcepto Dei tam in lege Mosaicâ, quam Evangelicâ revelato, dicente Domino ad Aaronom Num. 8. Omnia, quæ sanctificantur à filiis Israël, tradidi tibi & filiis tuis pro officio sacerdotali legitimâ sempiternâ &c. Apostolo etiam 1. ad Cor. 9. hoc institutum legis veteris in lege nova retentum, & à Christo renovatum diserte attestante his verbis: nescitu, quod qui in Sacrario operantur, quæ de Sacrario sunt, edunt & qui altari deferviunt, cum altari participant; ita & Dominus ordinavit, qui Evangelium annunciant, de Evangelio vivere, ipsosque Christo de operario Evangelico dicente Luc. 10. dignus est enim operarius mercere suâ. Lott. l. 1. q. 5. num. 49. & seq. Unde jam beneficiatus ex patrimonio suo seculari

A 2

dives,

P. Leuren. Fori Benef. Pars I.

Cap. I. De Beneficii Eccl. Natura,

dives, adhuc jure divino potest ex rebus Ecclesiae portionem fructuum, non solum ut debitum alimentum, sed & ut stipendum opera, cum pro Ecclesia laboret & militet, neque hanc eum portione Papa privare potest, nisi forte ubi is ultra cedat hoc suo jure, ita ut ex suo patrimonio, non ex beneficio dato vivere velit. Azor loc. cit.

2. Si vero spectetur beneficiorum inducitio secundum formam illam, qua beneficiales constituti sunt tituli; deputauitque singulis redditus certi ex talibus praediis, juribus &c. cum tali vel tali onere, pro hoc vel illo officio &c. est juris mere positivi humani. Lott. loc. cit. n. 53. & seq. plenarie subiecta potestati Papae, utpote qui in hoc sensu beneficia conjugere, dividere, extinguere, augere, minuere, nova erigere ad nutum; ad tempus, sub vel sine conditione conferre &c. potest: Abb. in c. confiratum. de religios. domib. n. 15. & cum eo passim alii, quos cumular Bursat. conf. 125. Atque hoc sensu intelligendi sunt illi, qui institutionem beneficiorum absolute esse juris humani pronunciant. Moscon. de maiestate. milit. Eccl. l. 1. p. 3. c. 1. Marbil. & alii apud Barb. de benef. c. 4. num. 7. & qui copiosè variis adductis textibus id probat Selva, quem vide q. 4. ubi etiam num. 23. & 24. assertit Cardinalatus, & Patriarchatus jure Ecclesiastico inductos, & n. 28. eodem jure, sive ex ordinatione Ecclesia esse deputationem personarum, qua in Episcopatibus praevident, creationem seu erectionem Episcopatum, limitationem, qua mediante quisque suis limitibus contentus esse debet; juxta quod intelligendum, quod dicitur c. 1. d. 22. Episcopatum Catheras & Ecclesiarum cujuscunq[ue] ordinis dignitatem institui ab Ecclesia Romana, eti de cetero Episcopi prout representant Apostolos, & sumuntur in c. in novo. d. 22. & dieceles, ut sumuntur c. 1. d. 8. sint de jure divino, non secundum ac Papatus.

Queres 13. Cujus sit erigere seu instituire beneficia?

R Espondeo: beneficia majora, hoc est, Cathedrales, aliasque dignitates solus Pontifex instituere potest; c. 1. d. 22. Glossa ibidem. communiter recepta, Verbo: Omnes. Lott. cit. q. 5. num. 12. & seq. citans Mandol. de signat. gratia. rit. de erectione, ita ut in hoc Episcopi potestas penitus deficiat. Imol. in c. olim. de consuet. n. 1. Lott. n. 15. Quod tamen intelligendum non nisi de dignitate noviter erigenda; nam restaurare antiquam, qua forte defecisset, cum facilis sit redditus ad statum pristinum, poterit Episcopus, si accedit Capituli consensus, & congrua dos reassigneretur. Felin. in c. cum accessissent. de constitut. n. 14. & seq. Præposit. in cit. c. 1. colum. 2. Lott. loc. cit. Porro qua beneficia videntur nomine dignitatis, dicetur infra. Vide tantisper Lott. à num. 17. minora vero beneficia, hoc est, destituta omni jurisdictione, quantumcumque de cetero curata sint (jurisdictione namque fori penitentialis non est propriè jurisdictione). Butr. in c. cum Ecclesiarum. de offic. Ordinar. num. 23. Lott. num. 37. erigi & institui possunt auctoritate Episcopali, seu ab Episcopo. c. Episcopi. d. 80. Item ab habente jurisdictionem quasi Episcopalem (qualis hic intelligitur esse ea, quam habent Praelati quidam Episcopo inferiores, etiam extra congregationem seu Collegium suum diffusam per totum

aliquod territorium certis limitibus finitum, ita ut ea vigeat in Parochos & Parochianos ad exemplum jurisdictionis Episcopi. Lott. num. 51.) Abb. conf. 69. n. 3. Lamb. de jure pat. l. 1. p. 1. q. 9. a. 5. num. 1. Lott. n. 49. dedicatio namque illa temporalium pro beneficio Ecclesiastico non pertinet ad Ordinem, sed quasi ad ordinem; cum sufficiat dedicatio vel etiam consecratio verbalis, qua magis ad dignitatem Episcopalem, quam ordinem spectat. Franc. inc. Abbes. de privil. in 6. n. 3. Lott. n. 52. qui nihilominus n. seq. citans quoque pro hoc Aut. de Butr. conf. 19. n. 19. & Franc. loc. cit. censet hoc jus dedicandi, & consequenter potestatem erigendi beneficia dictis prælatis inferioribus non competere, ubi solemniter benedicti, pontificabiliter ornamenti, puta mitra & baculo insigniti non fuerint; eò quod per horum insignium Pontificalium concessionem hæc facultas dedicandi temporalia pro beneficio implicitam habens benedictionem transfundiri videatur; & iis deficientibus, non tantum Ordo, sed etiam dignitas & maiestas illa Pontificia, cui hæc facultas attribuitur, desideretur: De cetero Praelatus nullus inferior quantumcumque exemptus absque suffragio Episcopi diocesani, aut sine speciali privilegio Sedis Apostolica, auctoritatem habet erigendi beneficium. c. Auctoritate. de privil. in 6.

Queres 14. Num igitur ad erectionem beneficii necesse sit interponi auctoritatem & consensum Episcopi, alteriusve Praelati habentis ad hoc potestatem expresse?

R Espondeo: sufficere, ut id fiat tacite; unde si Episcopus sciens statum rei, conferat altare vel Capellam jam fundatam seu dotatam, & ordinatam per fundatorem quempiam, satis dicitur, illam vel illud, in beneficium Ecclesiasticum collativum instituisse. Aegid. in c. super hoc de renunc. n. 18. Lott. l. 1. q. 5. num. 63. Actus enim conferendi in titulum perpetuum non potest cadere nisi in beneficium Ecclesiasticum, adeoque gestus ab Episcopo sciente statum talis Capella, nondum scilicet Auctoritate Ecclesiastica, erecta in beneficium, satis indicat præsentem ejus voluntatem erigendi illam in tale; secus tamen est, si solum concedat facultatem in tali altari vel Capella celebrandi. Lott. n. 65. Corr. l. 1. c. 2. n. 23, cum actus celebrandi cadat etiam in oratoria privata non dotata, & in his fine licentia Episcopi celebrari nequeat juxta c. si quis etiam. de consecratione. d. 1.

Queres 15. Dum agitur de non arguendo consensu Episcopi ex actu aliquo positivo eum involvente, sed de præsumptione solum in præteritum, unde nam præsumatur interpositam fuisse ab initio Auctoritatem Ecclesiasticam?

R Espondeo: id indicari ex statu præsente, quia in reliquis se conformet statui beneficii, puta, quia Ecclesia aedificata reperitur in forma debita, habet doctorem & Rectorem, ipse consensus Episcopi ab initio præbitus præsumitur, Card. conf. 11. num. 6. Archid. incit. c. nemo. num. 3. Lott. nu. 68. Barb. cit. c. 4. n. 23. Corr. c. 2. n. 63. uti etiam in dubio, ubi non constat, an talis fundatio sit beneficium

neg

nec ne, habendum est pro beneficio, si reperiatur collatum per Ordinarium in titulum beneficii, & ita attendendus est ultimus ejus status. Cort. loc. cit. n. 58. & 59. citans plures Rota decisi. & collatio ipsa sustinenda, quatenus in continente non docetur de statu contrario. Corrad. n. 62. citans Calder. conf. 43. de prob. De cetero ubi constat de anteriori statu Laicalitatis & temporalitatis, ob defectum auctoritatis Ecclesiasticae primitus non interposita, non est attendendus status ultimus. Corrad. loc. cit. n. 31. Rota decisi. 2. de prob. in Recent. Adeoque attendendum etiam non est, quod in provisione ultimi possessoris adfuerit intentio Ordinarii, quia in inducenda qualitate beneficii attenditur tantum fundatio, & erection. Corrad. n. 41. Quare nec ista Ordinarii institutio arguit illud exercitum vi illius institutionis fuisse erectum auctoritatem Episcopi; nisi constet Ordinarii scientem statum beneficii id fecisse juxta dicta paulo ante: ubi nimirum fundator non dispositus contrarium; nam si constet, fundatorem noluisse Capellaniam esse collativam, non sufficit, quod ut talis collata fuerit, etiam spatio 40. annorum, sed requiritur tempus immemorale. Corrad. loc. cit. n. 59. citans Garc. in addit. adp. 1. c. 2. n. 115. & seq.

Quares 16. Num ergo recte presumatur vel arguitur, Episcopum praeibusse consensum, quod constet, hunc ab eo persum, veletiam Episcopum dedisse consilium fundandi & dotandae talis altaris vel Ecclesie?

R Espondeo negativè: Barb. loc. cit. c. 4. num. 22. Lamb. l. 1. p. 1. q. 9. d. 2. num. 131. Lott. l. 1. g. 32. num. 6.

Quares 17. Que sint veluti materialia beneficis praesupposita ejus Erectionis?

R Espondeo: esse prædia & redditus, quæ pro dolore applicantur, fundus, ipsiusque Ecclesie, vel altaris rude ædificium, Ecclesie vel altaris consecratio; item officium divinum, quod beneficio annexitur, leges foundationis: atque ita materia hæc partim spiritualis, partim est profana. Lott. l. 1. g. 7. n. 8. sicutque hæc tria locus foundationis, dos beneficii, & leges foundationis, in quorum examine officium superioris Ecclesiastici erigentis consumuntur. Calder. de jure pat. conf. 20. nu. 1. Lott. l. 1. g. 13. n. 1.

Quares 18. Quis sit locus necessarius beneficii?

R Espondeo: Ecclesia aliqua vel Capella: requiritur namque ut beneficium habeat Ecclesiam; Selva. q. 5. sub initium: nempe certam aliquam, in qua erigatur, seu cui adscribatur; neque enim beneficium & titulus separantur respectu loci, cum ibi dicatur confidere beneficium, ubi impenditur officium: Rota decisi. 9. de prob. in antiqu. Lott. loc. cit. n. 127. & hoc, etiam dos sit constituta alibi, cum veluti acceleiora sequatur naturam & consistentiam beneficii. Oldr. conf. 257 nu. 15. Navar. conf. 6. de verb. signif. apud Lott. nu. 28. & etiam beneficium de facto officium expletat alibi, cum ad huic P. Leuren. Fori Benef. Tom. I.

effectum attendatur destinatio. Rota cit. decisi. 9. & decisi. 119. in Recent. n. 3. apud Lott. n. 29. Porro nomine Ecclesie non venit hic universalis fiduciū collectio, pro ut sumitur e. Ecclesia. 8. de consecr. d. i. neque particularis Canonica collectio Clericorum in aliqua domo Deo dicata; pro ut etiam sumitur cit. e. neque Praelatura ipsius Ecclesie, aut ejus redditus, ut sumitur, quoniam. & e. querelam &c. ne prelati vices suas. Sed ipsa sacra domus, prout est ædificium constant parietibus, & recto, auctoritate Episcopi ad hoc destinatum, ut sumitur in e. nemo, d. i. Lott. cit. q. 13. n. 3. quæ si major est, templum dicitur. Bellamer. inc. & hoc dicipas. 16. q. 7. dicitur etiam quandoque Basilica, quod in ea Regi Regum serviator. Selva. loc. cit. num. 30. De cetero dicitur quandoque etiam martyrium; dum in honore martyris alicuius, seu ejus memorie & reliquiis singulariter posita est. Lott. num. 48. ex Euseb. Hist. Eccl. l. 11. c. 17. & 19. quamvis ad differentiam templi martyrium olim dicebatur quodcumque ædificium sacrum, in memoriam alicuius rei in illo loco gestæ. Lott. num. 47. alias Capella, Sacellum, Sacrarium, Oratorium, Selva, ibid. quamvis oratorium generaliter potius significet locum quemcumque ad orandum statutum, adeoque comprehendat etiam privata oratoria, quæ sunt sine auctoritate Episcopi, remanente loco profano, in quibus celebratur super portatili, cuius usum permittere potest Episcopus. Lott. q. 13. num. 49. Nulla interim admissa differentia, sive Ecclesia sit consecrata solemniter perunctione illam christinatis, sive simpliciter solùm instructa auctoritate Episcopi, in e. que deputata pro habendis ibi officiis divinis juxta e. nemo Ecclesiam Lott. loc. cit. n. 7.

Quares 19. An præter hunc locum communem beneficiorum (qualem Ecclesiam dicit Lott. l. 1. q. 30. n. 1. & 2. dum in ea erigit possunt plura beneficia & tituli) detur locus proprius beneficii, & quis ille?

R Espondeo: huncesse & dici Altare, quod beneficio in ejus erectione assignatur, & in quo beneficiatus per se, vel per alium pensum suum absolvit. Lott. loc. cit. & num. 3. hinc beneficiatus servire dicitur Altari, & de Altari vivere. Possunt autem ad unum altare plura constitui beneficia, Rochus de jurep. V. & dotavit. n. 30. Lott. loc. cit. nu. 40. uti & q. 2. n. 44. sub diversis tamen invocationibus. Lott. ibid. citans Roram in una Hipporegiensi Capellania S. Martini. s. Decemb. Anno 1628. quin & sub eadem invocatione, & extra casum, in quo destructo Altari priore ad aliud altare ejus beneficium transfertur. C. de Luca. jurep. d. 17. nu. 3. Quod si non appareret, an Altare fuerit nec ne erectum in beneficium, attendetur illius ultimus status; altare enim, quod datur in titulum, dicitur beneficium, & venit appellatione beneficii. Decius conf. 210. n. 4. apud Lott. cit. q. 30. num. 39. quamvis tamen literis Apostolicis concernentibus materiam provisionis exponatur altare pro Ecclesiæ seu beneficiali titulo. Abb. inc. i. de success. ab intest. Lott. num. 41. utpote qui est locus, cui affixum est munus a Clerico perolvendum. Lott. q. 2. num. 44. uti & nomine Altaris venit ipse Rector seu minister Altaris. Rota decisi. 216. num. 2. p. 2. in Recent. Porro non secus ex constructione, fun-

datione, & dotationis altaris acquiritur juspatri-
natūs, quām ex dotatione, fundatione, & construc-
tione Ecclesie. Lamb. de jure pat. l. i. p. 1. q. 11. 4. 9.
num. 9. Lott. loc. cit. n. 12. demum dum Altare
extrectum in Ecclesia ha' tem suām, & Re-
ctorem, & aliquid ei, siue i in eo depit& leg-
atur vel offertur, totum illud eidem altari acquiri-
tur per accessionem, ut loquitur Abb. loc. cit. hoc
est, accedit ad dotem dicti altaris. Lott. loc. cit. nu.
34. si verò non habeat dotem neque Rectorem, ac-
quiritur ipsi Ecclesia, in qua est altare, pricipiū si
est Ecclesia regularis, c. 1. de statu monach. Maresch.
variar. resol. l. 2. c. 42. num. 3. apud Lott. n. 36.

Queres 20. An in quibuscunque Ecclesias erigi possint beneficia, etiam cum rese-
rvatione jurepatronatus & conditionibus
juri communi alias contrariis, etiam dum
ipsa Ecclesia, & altaria, aut Capella in iis
existentes sunt de hujusmodi jurepatrona-
tus, aut etiam dum earum Ecclesiarum
Pralati seu Rectores conradicunt?

Ne ideo affirmativè: cum consensu tamen
larii; cùm id tendat ad cultūs divini
augmentum, nullūmque prædictis Pralatis seu Ec-
clesiarum Rectoribus infertur præjudicium, utpote
qui neque prætextu fundi quidquam prætendere
possunt, cùm solus dotans & construens in Ec-
clesia juxta consuetudinem ubique ferè receptam
in ecclesia fiat patronus, Ecclesia verò aut ejus Re-
ctor ratione fundi non fiat compatrona, nec com-
patronus. Neque etiam dum dicta Ecclesia jam
sunt de jurepatronatus sive singularium persona-
rum, sive Collegii aut Universitatis, horum patro-
norum consensus ad hoc requiritur, cùm iphi non
habeant jus in fundo Ecclesia, sed tantum præsen-
tandi in ea Rectorem alias sibi ex fundatione
reservata: proinde, ut responsum, hujusmodi ere-
ctiones dicto modo impediri nequeunt; cùm be-
neficia hujusmodi ubique erigi possint. ita ferè
Corrad. l. 4. c. 6. n. 42.

Queres 21. Quid veniat nomine dotis be-
neficii?

Respondeo: certa bona eorumque proventus
assignati beneficio, pro illius tanquam matri-
monii spiritualis cum Ecclesia initi supportandis
oneribus. Paul. de Cittadinis de jurepat. p. 13. nu.
5. & seq. Lott. l. 1. q. 31. num. 1. numerantur autem
inter hæc omnia alimenta Rectoris, juxta c. cum se-
cundum Apostolum. de præb. impenie ad farta recta
habenda illius Ecclesia vel altaris c. 1. de Eccl. adif. ac
pro luminibus aliisque sacra suppellectili juxta c.
altaris palla. de confecr. d. 1.

Queres 22. Num hæc dos congrua ita ne-
cessaria, ut ante eam assignatam Episcopus
fundationi beneficis nullatenus consentire
posset?

Respondeo affirmativè: c. nemo Ecclesiam. 9. d. 1.
Lott. vit. q. 13. nu. 2. cum communī; quietiam
n. 60. & 61. monet observare debere Episcopum
in hac dotis constitutione, ut nuncupatum fiat hoc
nomine, & non nomine stipendiī vel salarii pro

Capellano vel Sacerdote, cō quod etiam Orato-
ria, Hospitalia, aliaque loca pia habere possint bo-
na, ex quibus persona Ecclesiastica peicipiant
reditus, absque eo tamen, quod sint beneficia.

Queres 23. Quid si ergo constructa Eccle-
siā fundator negligat eam dotare, num is
aut illius heredes compelli poterunt ad pra-
standam dotem?

Respondeo affirmativè: Gl. in c. piamentis. 16. q.
ollata. Lott. cit. q. 31. n. 4. qui tamen ad-
dit, nisi malit perdere jus totum patronatū. Sic
etiam, ubi quidem dos aliqua collata, sed insuffi-
ciens, compelli poterit ad dotem complendam.
Lott. loc. cit. num. 7. Lamb. de jurep. l. 1. p. 1. q. 5.
a. 13. cum paria sint nullam, vel incongruam affi-
gnasile dotem. Lamb. a. 21. n. 1. Tenetque hæc
etiam si constructio facta esset absque auctoritate
Episcopi. Abb. conf. 89. p. 2. n. 2. Non tamen te-
nent de Capella vel altari aliquo in Ecclesia jam
erecta & competenter dotata constructo simplicis
devotionis causā. Lott. loc. cit. n. 6.

Queres 24. Quid si ignoretur beneficium
ab initio sufficenter dotatum fuisse, an per
hoc amittat statutum beneficii?

Respondeo negativè: neque enim bene infer-
tur; non habet dotem, ergo non est benefi-
cium, cō quod multa contingere potuerint, ut dos
etiam penitus interiret: Lott. cit. q. 31. n. 24. ci-
taus Bertran. volum. 6 conf. 257. num. 1. quod tamen
intelligendum credo de beneficio habito sem-
per tali, ethi prima ejus dotatio aliter probari non
possit. Illud nihilominus & nihil aliud operabitur
hic defectus dotis, quod dicatur beneficium de
pertica & impermutabile cum alio, quod dotem
habet. Lott. n. 25. Gomez. l. 1. decif. 28. nimur
ob fraudem, quæ regulariter semper præsumitur,
etiam dum permutteratur, cum beneficio habente
tenues redditus. Abb. in c. vero simile. de presump. n.
22. Lott. n. 28. Paris. de resign. l. 13. q. 4. n. 8. Tho-
lofan. de benef. c. 31. num. 15. & alii, quos vide apud
Tiraq. ad l. si unquam. c. de revoc. donat. num. 122. &
Lott. loc. cit. quamvis purgari hac suspicione frau-
dis ex facto & auctoritate superioris statutum scilicet
scientis, & tamen talem permutationem admittentis citra fraudem cuiuspiam: quod ideo vix
practicari posse ab inferiore Papæ censet Lott. nu.
29.) promoto talis fieri, & sustineri potest. Decius.
conf. 210. n. 5. Gomez. loc. cit. Contradicit nihilominus
hinc doctrinam Zoës: citans pro se Jo. And.
tenet namque beneficium non habens fructus recte
permutterari cum habente fructus; cùm non curetur
de fructibus, sed tantum agatur de jure spirituali,
cujus fit permutatio: nec posse præsumi fraudem;
cū ex generali regula nemo præsumatur malus, nisi
probetur; & cuilibet licet uti jure suo, si aliud ni-
hil concurrat, quod fraudem faciat; ut si morti vi-
cinus vel senex permutteret pingue cum tenui. Azor.
p. 2. l. 7. c. 29. q. 15.

Queres 25. Quanam censenda dos con-
grua beneficii?

Respondeo: quamvis de hoc statuere spectet
vel maximè ad arbitrium judicis; Bursar.
l. 3. conf.

1. 3. conf. 80. num. 15. Menoch. casu 149. n. 34. Lott. loc. cit. n. 8. hoc tamen arbitrium regulandum alius circumstantiis, quam quibus id regulatur in statuendo de dote mulieris; in hac enim expenduntur facultas donantis, legitima mulieri debita, & alia hujusmodi, de quibus vide Menoch. loc. cit. num. 2. qua non convenient rationi statuenda hujus dotis Ecclesiastica. Lott. loc. cit. nu. 9. & 10. De cetero ubi non est taxata quantitas dotis à jure, prout factum à Trid. sess. 24. c. 13. in Cathedralibus & Parochialibus, illud potissimum considerandum, an sufficiat ad impensas onerum altaris ex lege fundatoris adjectorum, & sustentationem necessariam ipsius beneficiarii in tali ministerio, non habita ratione alimentorum, vel congrua sustentationis extra hujusmodi ministerium, Lott. n. 13. uti nec habita ratione conservandi splendoris vel dignitatis familiae beneficiati; habito tamen semper, ut dictum, respectu ad ministerium, quod exhibet, & cui convenienter aliendus. Unde si beneficium esset residentia praesisa & continua, utique constituenda foret dos sufficiens pro sustentanda vita in loco ipsius beneficii, inspecta etiam loci ipsius qualitate, num v. g. ex majori populi frequentia ibidem sit major annona caritas. Lott. num. 14. ita tamen juxta Abb. in c. conquerente, de cler. non resid. n. 1. ut dos nunquam sit minor 50. aureis, quot annis percipiendis.

2. Porro notandum, longè diversam ab hac quæstione esse illam, qua occasione pluralitatis beneficiorum proponi solet; nimur quoniam beneficium censeatur sufficiens ad honestam sustentationem Clerici; ibi enim responderi solet, prater rationem ipsam dignitatis, & statutus beneficii, habendam insuper rationem statutus & conditionis ipsiusmet beneficiati, puta nobilitatis, dignitatis &c. quam habet independenter à talibeneficio, ratione cuius ampliorem familiam & mensam requirit, pluribusque egerit; de quo vide tantisper Molin. tr. de iust. D. 145. 4. 7. Azor. l. 6. c. 10. q. 2. Pirk. ad tit. s. l. 3. n. 34.

Quæres 26. Quid si ergo beneficium prius rite & congrue dotatum, postmodum sit ita depauperatum, ut jam sit sine dote, aut cum dote omnino modicâ & incongruâ?

1. Respondeo primò: dum beneficium est Ecclesia Parochialis, fundata à populo, is cogi potest ad redintegrādā dōtē ad sufficiētām, propter necessitatēm administrationis sacramentorum. Lott. cit. q. 31. n. 16. citans Archid. in c. si plures. 16. q. 7. manente apud quemlibet de populo potestate agendide rei vindicatione contra occupatores bonorum, qua prius habebat Ecclesia. c. si quis presbyterorum. de rebus Ecclesia non alienand. ibid. Gl. Lott. n. 17. Quin & apud illum ipsum, qui bona alienavit, non obstante quocunque jura mento. Lott. n. 17. Surd. de alim. tit. 7. q. 38. n. 8. cum pluribus aliis apud Barb. in cit. c. si quis. n. 8. ubi addit posse Ecclesiam hoc causa nullo restituto pretiores male alienatas repetere, nisi forte pretium sit conversum in utilitatem Ecclesie; quod ipsum tamē admodum clare liquere deberet. Greg. decis. 116. n. 3. Lott. loc. cit. ubi nāmque Ecclesia spoliata est, etiam factu sui Rectoris probato primo extremo illido restituitur. Veral. p. 3. decis. 170. Rota decis. 473. n. 2. p. 2. in Recens. aliquie apud Lott. loc. cit.

2. Respondeo secundò: si beneficium tale fundatum fuerit à privato, dō que ejus totaliter periret; tenebitur fundator illud redotare; qui tamen hoc onera liberabitur cedendo jure suo; & si absque ulla cessione prævenerit tertius quis in redotando, ad hunc tranfibit jus patronatus, secundūm tamen eam distinctionem, quam adhibet Lamb. l. 1. q. 6. a. 4. n. 5. si verò non totaliter, sed solum norabiliter intericerit dos, vel eriam à principio insufficiens omnino constituta fuerit, supplenti dotem usque ad sufficientiam non acquiritur jus patronatus sine consensu patroni prioris, ubi beneficium est juris patronatus. Lamb. loc. cit. Lott. n. 21. Ubi verò beneficium est libera collationis, illud redotans priore dote penitus amissā, efficitur patronus. Dote illius tantum valde diminutā non per quocunque supplementum queritur supplenti jus patronatus, quantum est de jure communi. Lamb. loc. cit. nu. 2. Abb. in c. quoniam. de jure patronatus. apud Lott. n. 22. & hinc si intuitu talis augmenti concedatur alicui à Papa jus patronatus, dicetur illi competere ex privilegio, non ex dispositione juris. Lamb. loc. cit. Lott. n. 23.

Quæres 27. An & qualiter dos beneficium fundisque, in quo ea constituitur, debeant esse libera?

1. Respondeo: quemadmodum dos debet esse libera, ita & fundus, dum in eo seu in manso mansus enim idem est quod mensus, id est, ager certa dimensa quantitatis, ut ex lexico juridico Lott. cit. q. 31. n. 33.) & non in decimis constituitur, immunis esse debet à quocunque tributo, non solum respectu ipsius dotantis, sed & cujuslibet alterius: juxta Gl. ad c. si quis basilicam. d. 1. de consec. juxtaque. c. secundum Canoncam 23. q. 8. qui tamen textus posterior intelligitur de dote ipsa, pieque oblatis; non verò de aliis titulo emptionis, aut simili acquisitis Ecclesiæ. Gl. & Turrecrem. ibid. apud Lott. n. 37.

2. Nihilominus dote constituta in fundo Emphyteutico seu feudal, qui pendit canonem Domini directo, nullum huic creatur præjudicium, cum transeat id onus cum fundo in Ecclesiam. Suar. in defens. fidei. l. 4. c. 2. n. 5. & seq. cit. à Lott. n. 37. Requiritur autem consensus Domini directi, eo quod per constitutam in eo dōtē auferatur à Domino directo omnis spes devolutionis ad eundem, quod fieri absque ejus consensu esset ineluctabile. Lamb. loc. cit. n. 3. Lott. n. 40. Unde consensu hoc non præstito, cogitur Ecclesia hujusmodi vendere alicui privato, loco que fundi recipere pretium. Jafon. in l. fin. de jure Emphyr. n. 91. Gratian. forens. discept. c. 481. n. 67. Rota q. 1. decis. 368. n. 1. decis. 603. n. 1. Recens. & alii apud Lott. n. 41.

3. Ubitamen subjectio, pro qua aliquid penditur, procedit purè à jure jurisdictionis, vi cuius principes seculares imponunt tributa vectigalia, similiaque onera, tunc si fundus affigetur in dōtē, seu simpliciter donetur Ecclesiæ, prossus talis subjectio dissolvitur, manetque fundus liber penitus & exemptus juxta c. secundum Canoncam. Lott. n. 42. Suar. loc. cit. n. 13. Jo. Guttier. in tr. de gabell. q. 92. a. 62. idque tam jure humano, quam divino, utait Bonif. 8. c. quanquam. de censib. & hoc præscindendo à constitutione contraria ipsius fundatoris, seu dotantis. Lott. n. 44. poile eum hunc

alias in limine fundationis adjicere, ut etiam onera ista perferantur ab Ecclesia, & ad eam transeant (cum cuique donanti rem, etiam Ecclesia liberum sit adjicere, quas vult conditiones & onera, c. verum &c. de appos. condit.) dicendum est. Anch. conf. 217. n. 3. Loffred. conf. 3. n. 25 apud Lott. n. 43. Qualiter vero haec immunitas suffragetur Colonis Ecclesia, quo minus teneant solvere gallinas de parte fructuum illos contingente, & alia onera a dominis temporalibus imposita subire, vide apud eundem Lott. n. 45. & seq. fuse.

Quares 28. Quid veniat hic nomine legum beneficii, à quo ea concipienda, constitienda & approbanda?

1. **R**esponeo ad primum, intelligi constitutiones & ordinationes, juxta quas deinceps administrandum est beneficium?

2. Respondeo ad secundum, eas prout voluerit, constituendi & concipiendi facultatem esse, & relinqu penes fundatorem beneficium. Abb. in c. significatum, & prob. in s. plurimum liquidem voluntati fundatorum quoad has leges in limine fundationis constituendas deferunt iura. Butr. in c. cum dilectus. de consuetud. n. 44. Lott. l. 1. q. 32. n. 2. voluerunt que eas quasi viu legis obtinere. Auth. de nuptiis. S. disponit, idque in favorem Ecclesiarum, ut alicantur alii, & non retrahantur a fundationibus. l. in remandata. c. mandati. Anch. conf. 29. n. 1.

3. Respondeo ad tertium: eas examinandi admittendi que auctoritatem esse penes Episcopum, seu habentem potestatem erigendi beneficium; hujus enim uti est examine locum erectionis & dotis congruentiam, ita etiam futurum beneficij regimen. Calder. de jure pat. cons. ult. in 1. colum. Unde etiam quatenus ha leges deflectunt ab orbita juris, id totum pendet ab auctoritate Episcopi. Butr. loc. cit. n. 10. Imol. in idem c. cum dilectus. n. 22. eaque propterea dicatur causa efficiens harum legum à Lamb. l. 1. p. 1. q. 9. a. 2. n. 69. Ita tamen, ut si Episcopus sine legitima causa deneget his legibus consentire, possit fundator recurrere ad superiorem qui eum cogat ad consentiendum; vel si contumax maneat, ipse superior contentiat. Felin. in c. cum venerabilis, de except. Lamb. n. 112. Lott. n. 17.

Quares 29. Quandonam constitutiones fundatori sint tales, ut eas rejicere possit Episcopus, vel etiam, se sis consensat, ea tamen non obligens?

Respondeo primò: dum sunt impossibilis; impossibilium enim nulla est obligatio; impossibilibus autem & quiparantur primò, qua nimiam difficultatem habent. l. cum heres. ff. de stat. liber. secundò: qua turpes sunt, seu contra bonos mores, Papinian. in l. filius. de condition. inst. Lott. cit. g. 32. n. 27. tertio: qua sunt contra substantiam beneficij; qui enim contra substantiam beneficij leges meditatur, utique destruit, quod agit; cum iis politis subjectum corrumpatur, l. cum precario. ff. de preario quartò: qua sunt contra perpetuam legum eas improbantum prohibitionem. Denique ha leges, uti & qua sunt contra substantiam beneficij, à juris consueto dicuntur derisoriae in l. si stipul. 2. de verb. oblig. ratio horum omnium est, quia ha leges, seu portius harum conditionum im-

pletio non est in cuiusvis porestate J. C. in cit. l. filius. Cujac. ad quest. l. 16. Lott. n. 31.

Quares 30. Quae leges seu conditiones censendae sint contra perpetuam legum eas improbantum prohibitionem?

1. **R**esponeo: non censeri eo ipso à jure improbaras conditiones, quod aliquid à jure prohibitum contineant, etiæ enim simpliciter tantum à jure exorbitent, adhuc tamen ab Episcopo admittenda sunt; neque ille tales admittendo quidquam contra jus moriri censetur; cum id faciat ipsius juris permisso. Butr. in c. dilectus. n. 42. etiam res ipsas Ecclesiasticas servitutis subjiciendo. in c. hoc consultissimo. de rebus Ecclesia non alien. in 6. quin & in qualibet dispositione juris novi inducita semper præservent contraria fundatorum ordinationes, ut in Clem. quia contingit. de relig. domib. C. Eleutherius. 18. q. 2.

2. Respondeo secundò ex mente Rotæ apud Lott. cit. q. 32. n. 32. videris intelligi conditiones, qua reflexè, & in individuo prohibent apponi; ex mente vero Lott. loc. cit. n. 3. eas, qua per prohibitionem perpetuam, qua habet causam à jure perpetuo & immutabili (subintellige nimis superiori v.g. naturali aut divino, quod a jure humano immutabile est) reprobantur, ita ut haec perpetuitas opponatur possibilitati ipsius juris, uti sumitur in materia prohibitionis nuptiarum apud Sanch. de matr. l. 4. d. 4. n. 8. Hinc tamen pueris beneficia Ecclesiastica conferri jus prohibeat, tamen quia haec prohitione est variabilis, utpote a merito jure positivo humano dependens, & toleranda adhuc est lex fundatoris mandans puerum, in modo infantem institui in beneficio; uti pro hoc binas Rotæ decis. citat Lott. n. 34. sic, licet neque Episcopus, neque ullus alius beneficiatus eligere sibi possit successorem, juxta c. Episcopo 8. q. 1. quia tamen haec absoluta prohibitory non habet causam perpetuam à jure natura, nihil est, quin si in fundatione dispositum fuerit, ut Rector beneficii designet sibi successorem in eodem beneficio, haec dispositio servanda erit, uti concludit Lamb. cit. q. 9. a. 3. n. 18. Lott. n. 38.

Quares 31. Num leges à fundatore in limine fundationis apposita possint dein ex consensu Episcopi alterari, aut alia insuper apponi, etiam ab ipso fundatore?

Respondeo negativè: Gl. in c. cum dilectus. de consuetud. verbo. constitutum. Abb. n. 5. Imol. n. 22. Rota decis. 561. n. 2. p. 2. in Recent. Lott. cit. q. 32. n. 8. contra plures alios, quos citat Garc. p. 7. c. 1. n. 10. quorum plures volunt id posse Episcopum cum consensu patroni successoris fundatoris pro una alterâ vice dispensando extra ordinacionem fundatoris; saltem ubi id non fieret in præjudicium certæ personæ, qua deberet præsentari. Hinc beneficium semel constitutum in libertate non potest redigi in servitutem. Bald. in c. significavit. de testib. p. 1. nec magis gravari, quam fuerit gravatum in foundations. Lott. n. 11. & seq. Contrarium tamen quod hoc postremum tener Azor. p. 2. l. 6. c. 26. q. 3. in fine, ubi ait, beneficio vacanti potest Episcopus aliquod onus imponere, ita ut ad quemcumque beneficium transeat, cum eo ouere transeat; sic tameq.

tamen Lott. l. 3. q. 27. n. 19. liberam esse hac in facultatem Episcopi in superinducenda beneficio residentia, urgente necessitate vel utilitate Ecclesiae ex defecto ministrorum sic quoque tradit Laym. ad c. significatum. de præb. n. 40. citans pro hoc Glosam in idem c. Imolam ibid. n. 9. Abb. n. 7. & Glosam in c. penul. de magistris. V. unius. In specie posse Episcopum cum Capituli sui consensu ex rationabili causa dum vacat beneficium, ei adjicere onus, v.g. ut deinceps illud obtinens doceat scripturam, vel habeat Catechesin. Item licet Capellania ex prima fundatione, unius tantum in hebdomade aut duarum missarum onus habeat, ex justa causa aut necessitate posse ab Episcopo augeri hunc numerum missarum, si nimirum redditus sufficient, & Ecclesia frequentiore sacrificio egeat. Quod si tamen beneficium sit jurispatronatus, adhibendum consensum Patroni, qui illum rationabiliter negare

non potest, ubi adeat talis causa vel necessitas. Vide dicenda inferius, ubi quid possit patronus. Item ubi, qualiter collatio fieri debeat finè diminutione. Probabile quoque videtur, quod ait Garc. p. 7. c. 1. n. 103. clarum videtur posse patronum fundatorem (etsi securus sit de patrono successore fundatoris) etiam ex post facto tollere seu alterare conditiones seu qualitates tempore foundationis appositas cum consensu Episcopi, saltem ex justa causa, dum nempe haec mutatio foret utilis Ecclesiae; citatque pro hac sententia Lamb. Felin. Gutierrez, & plures alios. Multoq[ue] igitur minus pralatus inferior Episcopo, v.g. Capitulum Cathedrale, aut Ecclesia aliqua Cathedralis, etsi ius habeat conferendi beneficia, eorum naturam, & institutionem per nova statuta mutare potest absque Episcopi auctoritate. Laym. loc. cit. ex Abb. ibidem. n. 2.

CAPUT SECUNDUM.

De divisione beneficii in suas species subalternantes, & harum singularum specialibus conditionibus & qualitatibus.

PARAGRAPHVS I.

Dividitur beneficium in suas primarias species &c.

Quares 32. Qualiter dividatur beneficium?

1. Respondeo primò in genere, cum beneficio-
rum Ecclesiasticorum una sit substantia &
forma, sed diversæ penitus qualitates, ex quibus ve-
luti unum ab altero diversum judicatur; unum
quodque imaginem seu speciem ex dictis qualitatibus
eius impressis contrahit; ea dicitur seu vocatur
status beneficij seu conditio. Lott. l. 1. q. 34. n. 1.
quamvis autem impressio ista certarum qualita-
tum, quæ facit beneficium à beneficio specie dif-
ferre, sit diversissima, ut propere à status benefi-
ciorum quasi innumeræ eorum species consurgant;
ad tres tamen ferè species haec qualitates reduci pos-
sunt: Prima eorum, quæ differunt inter se ratione
collatariorum, & haec efformant duplicem statum
beneficiorum, regularem & seculararem, prout ni-
mirum debita sunt conferri Clericis vel regulari-
bus vel secularibus, non attento an collator sit regu-
laris an secularis. Altera eorum, quæ differunt
ratione anuexi, puta certi servitii, ordinis, digni-
tatis, officii, vel etiam debiti conferri persona cer-
tae qualitatibus, puta filio familias, magistro, vel Do-
ctori, unde beneficia dicuntur patrimonialia, do-
ctoralia, sacerdotalia, parochialia, curata &c. Lott.
n. 6. 12. & seq. Tertia eorum, quæ differunt ra-
tione actus provisionis beneficij; dum nimirum ea
vel est libera, vel fit ad electionem, nominationem,
vel præsentationem alterius; unde diversus insurgit
status beneficij impressus, ut inde judicetur vel li-
berum vel servum. Lott. num. 11, unde jam magis
enucleatæ.

2. Respondeo secundò: dividitur primò in secu-
lare & regulare. ex c. cum de beneficiis. c. cum singula. de
præb. in 6. Secundum. Secularis est, quod per Clericos secularis,

hoc est, omni religiosorum voto & regulâ solutos
regitur, & administratur. Castrop. de benef. d. 1. p. 2. n.
2. Azor. p. 2. l. 3. c. 1. q. 4. Cui secularitati non obest,
quod ad regulares ejus collatio aut præsentatio
pertineat, aut quod ipsi religioni unitum sit; Gonz.
ad reg. 8. gl. 8. n. 38. Sanch. in sum. l. 7. c. 29. n. 1.
apud Castrop. loc. cit. Regulare, quod solis religio-
nis confertur; utpote iis solis ex fundatione seu in-
stitutione, seu consuetudine, vel præscriptione ad-
dictum, ut Abbatia, Prioratus, Canoniciatus, regu-
laris, & aliqua parochia. Castrop. & Azor. loc. cit.
Garc. p. 7. c. 20. dum autem non constat esse regu-
laris, præsumitur semper secularis; quia hoc Ecclesia
est favorabilius, utpote quæ in regimine & ad-
ministratione beneficiorum secularium procedit li-
berius; Sanch. loc. cit. c. 12. Garc. p. 6. c. 1. num. 12.
Barb. de potest. Episcopi. parte 3. alleg. 56. num. 167.
Tulch. & alii apud Castrop. possesso autem adju-
dicanda est secundum ultimum statum, in quo be-
neficium vacavit; ut si vacavit per obitum posses-
soris regularis, regulare censeatur. Barb. ibid. n. 168.
Garc. p. 7. c. 10. n. 34. & alii apud Castrop. per sta-
tum enim præcedentem beneficium est constitu-
tum in possessione, à qua sine manifesta ratione re-
moveri non potest. Castrop. ibid.

3. Secundò: dividitur beneficium tam regulare
quam secularis in duplex & simplex; duplex est,
quod aliquâ qualitate juris affectum est. Azor. Ga-
strop. loc. cit. qualitatum verò nomine hic venient
jurisdictionis aliqua in Clerum, aliòs v.g. parochia-
nos, administratio & dispensatio rerum Ecclesiasti-
carum, præminentia aliqua localis, seu gradus ho-
norificus in choro seu Collegio Clericorum; Azor
& Castrop. loc. cit. unde beneficium duplex qua-
drifariam dividitur; beneficium enim conjunctum
cum eminentia & jurisdictione fori externi in cle-
ricos, eriam dum carer jurisdictione pro foro inter-
no & poenitentiali, dicitur dignitas. Castrop. loc.
cit. Laym. Theol. Mor. l. 4. tr. 2. c. 4. n. 4. dum verò
absque ulla jurisdictione fori externi & judicialis
conjunctam habet jurisdictionem fori interni po-
enitentialis, potestatemque & jus administrandi po-
pulo